

## Aspekter på bra svar. Skriftligt prov för specialistexamen i allmänmedicin 2017.

Detta är granskarnas utgångspunkt för bedömning av svaren på uppgifterna i provet.

### Uppgift 1 – Alberto, 59 år, ändtarm.

- Examinanden håller sig till uppgiftens formulering och utgår från den i sitt svar.
- Redovisa differentialdiagnostiskt resonemang där ett antal tänkbara godartade diagnoser tas med samt att möjligheten av malign sjukdom beaktas.
- Redogörelse för några kompletterande åtgärder (en primär utredning) på sin mottagning:
- Kort fördjupad anamnes med sikte på alarmsymtom.
- Proktoskopi/Rektoskopi, kan göras vid första besök. Alternativt vid snart återbesök.
- Kontroller av Hb, eventuellt F-Hb.
- Fortsatt handläggning: Först efter de kompletterande egna åtgärderna ta ställning till om indikationer finns för fortsatt malignitetsutredning.

### Uppgift 2 – Beatrice, 51 år, alkohol, hypertoni, mm.

- Bedöma riskbruket/ alkoholberoende
- Diskutera sjukskrivningsgrad, med fokus på partiell sjukskrivning
- Diskutera ev sjukskrivningslängd och uppföljning
- Reflektera runt stödresurser på vårdcentralen – kurator psykolog mfl.
- Reflektera över sonens situation
- Prioritera vad du hinner med på ett 30 minuters besök

### Uppgift 3 – Carl, 84 år, blivit glömsk.

- Låt dottern beskriva situationen och oron och värdera sedan om du behöver gå vidare.
- Betona vikten av rak kommunikation och be dottern övertala pappan att söka, alternativt övertala dottern att jag ringer och hänvisar till henne.
- Erbjuder tid för genomgång och rekommenderar att frun följer med.
- Låt Carl berätta om sin syn och föreslå att en utredning inleds.
- Värdera behovet av att rekommendera Carl att avstå bilkörning. Vid behov anlita andra insatser som bedömer körförmågan.
- När krävs anmälan till Transportstyrelsen?
- Informera om alternativ till egen bil t.ex färdtjänst.

### Uppgift 4 – David, 48 år, tungandad, spirometri.

- Vad visar spirometrin- troligaste diagnos?
- Differentialdiagnoser- framför allt ischemisk hjärtsjukdom och resonemang kring detta
- Övrig anamnes-rökning, arbete/exponering, barnastma, hereditet allergi/ astma
- Omedelbart insatt behandling med både inhalationssteroid och snabbverkande bronkvidgande
- Uppföljning hos läkare för utvärdering av behandling inom rimlig tid

### Uppgift 5 – Erik, 77 år, mår dåligt av okänd orsak.

- Erik är svårt sjuk och man skall agera för att förändra hans situation
- Första tanken bör vara ett sannolikt akut insjuknande i en inflammatorisk sjukdom: PMR, RA, och diskussion om vad som stöder dessa tankar
- Andra tänkbara diagnoser skall nämnas: paramaligna symptom, malign sjukdom
- Kort diskussion om vad som i så fall skulle stödja dessa diagnoser
- Labprover som skall tas samma dag: SR CRP, krea hematologi, anti-CCP , (PSA kan vänta)
- Undersök övriga leder

- Beställ lungröntgen
- Utifrån bedömning eventuell kontakt med reumatolog
- Sätt ut diklofenak, sätt in steroider
- Snar uppföljning

#### **Uppgift 6 – Gudrun, 68 år, orolig för sin bror.**

- Möt patientens oro, låt henne förklara den stora oron för brodern, beskriva deras relation
- I samtalet försöka ta reda på varför brodern undersökts med DT
- Försök förklara innebörden av:
  - Datortomografi som undersökningsmetod
  - Körtlarna i binjurarna/röntgenologisk artefakt
  - Högt blodvärde och högt blodtryck
- Förklara att du inte kan svara på vad det är utan att veta mer.
- I vilken mån kan du lita på ett blodtryck som tas på Gudrun idag?

#### **Uppgift 7 – tre barn på BVC.**

a/ Elsa 6 mån

- Undersöker
- Vid normalt fynd men delvis ihopsittande blygdläppar- lugnande besked, brukar normaliseras inom året. Råd med Östrogenkräm.
- Vid avvikande fynd remiss till barnmottagning

b/ Nisse 4 mån

- Anamnes vad beträffar komplicerande ögoninfektioner, frekvens etc
- Naturligt trånga tårkanaler, information till föräldrarna, råd om försiktig massage över tårvägarna  
Tillståndet brukar gå över omkring 1 års ålder

c/ – Rasmus 8 mån, mässlingvaccination

- Efterfråga föräldrarnas tankar om vaccination. Information om mässling som ofta är en besvärlig sjukdom och ibland med allvarliga komplikationer.
- Mässling finns i Sverige, Europa och övrigt i världen!
- Därför angeläget med vaccination. Sjukdomen finns fortfarande.
- Vaccinering enligt BHV's programmet. Möjlighet att vaccinera mellan 6 mån- 12 mån vid behov om resa utomlands. I så fall krävs boosterdos vid 18 månader.

#### **Uppgift 8 – Ingalill, 83 år, alzheimer, nyttillkommen andfåddhet.**

- Klinisk bild tyder på hjärtsvikt, eventuellt på bas av aortastenosen eller annat vitium. Anemi, eventuellt uppseglande pneumoni m.m. kan bidra. Lågt blodtryck – uppegående dement dam – försiktighet vid urvätskning som kan påbörjas.
- Adekvat att söka bakgrundsfakta – medicinlista (att sanera?), labprover över tid, resultat av tidigare utredningar, Inga-Lills tidigare önsningar mm.
- Dement skör kvinna skall inte flyttas från invand miljö i oträngt mål. Dålig prognos – behandling syftar till bästa möjliga livskvalitet.
- Planera för samtal med närstående och personal kring Inga-Lill för samsyn om vad som ska göras och inte göras. Beredskap för sent palliativt skede. Tydlig och lättillgänglig skriftlig plan.
- Snar uppföljning: mående, vikt, rimliga labprover avgör fortsatta åtgärder.
- Lokala förhållanden och samarbetsrutiner påverkar de enskilda svaren.